

dalo se ani na smlouvě, ani na svolení vlastníků, nýbrž stalo se *via facti* a není prý také tohoto »i na dále nutně třeba k hospodaření na požadovaném pozemku.« Než dovolací rekurs není opodstatněn. Oběma nižšími soudy bylo zjištěno, že požadovatelka po celou dobu pachtovní, 40 let převyšující, ze studánky (studně) čerpala vodu již v době, kdy ještě stěžovatelé nebyli vlastníky velkostatku, k němuž i onen pozemek příslušel, a domáhá se tudíž Marie H-ová tohoto čerpání vody jako práva. Tu netřeba již vzhledem na dlouholeté nerušené vykonávání tohoto čerpání vody zabývat se otázkami stěžovateli nadhozenými, jelikož čerpání vody na cizím pozemku, třebaš byl před 26. červnem 1919 ješš v pachtu požadovatelky, jest právem, jež právě zákonem o zajištění půdy drobným pachtýřům zvlášť vystupuje do popředí, to tím více, když toto čerpání bylo požadovatelkou vykonáno pro vlastní potřebu, tedy k nutně potřebě požadovaných pozemků a vzhledem na § 2 (1) cit. zák. i pro stavení obytná a hospodářská a tak stalo se nárokem požadovacím. Zabývá se tím, že zřízení studánky nezakládá se na smlouvě a také ne na svolení vlastníků, že tudíž nelze mluvit o výkonu práva, netřeba, vždyť tu rozhoduje skutečné vykonávání práva, jež za původního poměru pachtovního nejevilo se snad ani jako takové právo, avšak dostalo se mu této tvárnosti zjevně zákonem o zajištění půdy drobným pachtýřům. Tento zákon nevyžaduje prokázání právního důvodu pro vznik toho kterého práva, nýbrž jen, aby bylo skutečně vykonáváno a podle tohoto zákona mohlo za takové býti považováno. A tak tomu je dle nesporného přednesu stran v tomto případě. Pokud stěžovatelé tvrdí, že tohoto práva není nutně třeba k hospodaření na požadovaném pozemku, poukazuje se k tomu, že studánka byla zřízena pro domek požadovatelky, jí byla upravena na studni a tím je také prokázáno, že se asi bližší místa ku zřízení studánky (studně) nehodila, a, jelikož vody je nezbytně pro život lidský třeba, není nutno ještě dokazovati, že výkonu práva čerpání vody ze studně na pozemku stěžovatelů jest nutně třeba k hospodaření na požadovaných pozemcích, na nichž stojí i zmíněný domek se zahrádkou a pozemkem Marii H-ové přiznaným. Zákonem o zajištění půdy drobným pachtýřům má býti skutečný stav, do vyhlášení zákona trvající zachován, jsou-li splněny podmínky tímto zákonem pro zachování tohoto stavu vyžadované a proto námitka, že by si požadovatelka měla zřídit studni na přiznaném pozemku, nemá vůbec žádného významu. Dle řečeného bylo podmínkám zákona vyhověno a právem tudíž rekursní soud přiznal toto čerpání vody za právo po rozumu §u 2 (1) cit. zák., pročež nemohlo dovolacímu rekursu, jemuž se nepodařilo stanovisko rekursního soudu vyvrátiti, jako bezdůvodnému byti vyhověno.

Čís. 5746.

Rozhodčí soud podle zákona o stavebním ruchu ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n.

Pokud rozhodoval rozhodčí soud v mezích své působnosti, podle §u 16 zákona, je nález jeho konečným a strany nejsou oprávněny do-

máhati se před řádnými soudy jeho přezkoumání nebo napadati jeho účinnost. Rozhodčí soudy podle zákonů o stavebním ruchu nejsou správními úřady ve smyslu §u 105 úst. listiny. Rozhodčí nález jest považovati pro súčastněné strany za náhradu služební smlouvy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, má význam kolektivní smlouvy. Nález rozhodčího soudu upravuje pracovní poměr pro všechny súčastněné, na nichž pak jest, by se domáhali u řádných soudů práv z něho plynoucích. Dohodou stran ať s jednotlivci, ať s jejich organisacemi, nelze, aspoň v neprospěch zaměstnanců, měniti pracovní podmínky stanovené nálezem rozhodčího mzdového soudu.

(Rozh. ze dne 9. února 1926, Rv II 510/25.)

Žalobce byl zaměstnán v době od 21. července 1924 do 19. října 1924 jako zedník u žalovaného stavitele zprvu za 1 Kč 90 h, později za 2 Kč za hodinu. Kolektivní smlouva mezi žalovaným a jeho dělnictvem ujednána nebyla. Vzhledem k nálezu rozhodčího soudu (podle zákona o stavebním ruchu ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n.) v Brně ze dne 21. července 1924, jímž byla pro zedníky a tesaře ve stavební živnosti žalovaného stanovena mzda 2 Kč 50 h za hodinu s příslušnými přírážkami za hodiny přes čas, za práci noční a nedělní, domáhal se žalobce na žalovaném zaplacení zvýšku mzdy. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Rozhodčí soud pro úpravu pracovního a služebního poměru v živnostech stavebních jest podle §u 16 zákona ze dne 25. ledna 1923, č. 35 sb. z. a n. povolán, by vykládal smlouvy kolektivní, by rozhodoval hromadné spory, které vznikly ze smlouvy pracovní, a by stanovil podmínky pracovní, zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou. Kolektivní smlouvy mezi žalovaným a jeho dělníky není a nález rozhodčího soudu mzdového pro stavební živnost pro Moravu a Slezsko v Brně ze dne 23. července 1924 nemá proto pro žalovaného platnosti. Zákonem ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n. o stavebním ruchu nezrušuje se ustanovení hlavy 26. všeobecného občanského zákona o smlouvách námezdních (§§ 1151 a násl.), když kolektivní smlouvy není. Že žalobci bylo známo, že žalovaný neuznával se býti vázaným nálezem rozhodčího soudu mzdového, žalobce připouští; ostatně jest svědky prokázáno, že žalovaný postačujícím způsobem prohlásil, že neplatí mzdy stanovené rozhodčím soudem. To muselo býti žalobci zřejmo také z vyplacené mzdy. O tom, že zdráhání žalovaného, podrobiti se mzdovému rozhodčímu výroku, odporuje dobrým mravům, nemůže býti řeči, poněvadž pro žalobce, kdyby byl z práce vystoupil, bylo by se našlo dosti jiných příležitostí ku práci a neodporuje dobrým mravům, neuzná-li se rozhodčí výrok, ježto tu není jeho předpokladů. V §u 15 zákona ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n. citovaná ustanovení zákona ze dne 5. prosince 1919, čís. 655 sb. z. a n. nemají na rozhodnutí v souzené právní rozepři vůbec žádného vlivu, ježto upravují pouze řízení rozhodčího soudu. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Rozhodnutí sporu závisí

na řešení těchto právních otázek: 1. Jest rozhodčí soud mzdový ke stanovení mzdových podmínek vůbec povolán, nebyla-li mezi stranami uzavřena kolektivní smlouva? 2. Byl nálezn rozhodčího soudu mzdového pro stavební živnosti pro Moravu a Slezsko ze dne 23. července 1924 pro žalovaného vůbec závazným? 3. Nepozbyl tento nálezn dodatečně vůlí stran účinnosti? Ad 1. První odstavec Šu 16 ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n. o stavebním ruchu ustanovuje, že rozhodčí soud jest povolán, by vykládal smlouvy kolektivní, by rozhodoval hromadné spory, které vznikly ze smlouvy pracovní, a by stanovil podmínky pracovní, zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou. Rozhodující jest poslední věta tohoto Šu, totiž příslušnost k stanovení podmínek mzdových, pokud se tak nestalo »kolektivní smlouvou«. Německý překlad autentického textu »pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou«, může zníti »Soweit dies nicht i n d e m Kollektivvertrage geschehen ist« aneb »soweit dies nicht d u r c h e i n e n Kollektivvertrag geschehen ist« a jediné slovo »dem« aneb »einen« jest pro všeobecnou příslušnost velmi důležitým. Neboť v prvním případě byl by rozhodčí soud mzdový k ustanovení mzdových podmínek jen tenkrát příslušným, kdyby byla bývala uzavřena kolektivní smlouva, do které však mzdové podmínky nebyly pojaty, v druhém případě byl by však rozhodčí soud mzdový i tenkrát příslušným, kdyby vůbec kolektivní smlouvy nebylo. Německý oficielní překlad zní »In dem Kollektivvertrage«, to však není rozhodným, protože směrodatným jest jen autentický text, to jest text v státní řeči, jenž připouští ten i onen výklad. Z důvodových zpráv vlády a sociálně politického výboru poslanecké sněmovny a senátu k zákonu 35/23 a předběžným zákonům 45/22 a 100/21, z kterých dotyčné ustanovení bylo převzato, nevychází určitý výklad rozhodných slov, z všeobecné části těchto důvodových zpráv lze však seznati, že oficielní německý překlad není správným, protože zákonodárce slovům »kolektivní smlouvou« chtěl dáti širší výklad »durch einen Kollektivvertrag«. Dle důvodové zprávy vlády k zákonu 100/21 snaží se zákonodárce druhou a třetí hlavou zákona (§ 16 patří k 2. hlavě) přivesti klid v mimořádné a stále znepokojované poměry mzdové a cenové, dáti jim dozírné cíle a umožniti zdravou jejich regulaci, dle důvodové zprávy výborů senátu k tomuto zákonu mají rozhodčí soudy za účel přivoditi stabilitu do neurovnaných a stálému kolísání podléhajících poměrů mzdových a cenových a dle důvodové zprávy výborů poslanecké sněmovny byla příslušnost rozhodčích soudů mzdových ustanovena k výkladu kolektivních smluv a k rozhodování sporů ze smlouvy pracovní. Rozhodčí soudy mzdové byly tudíž zřízeny za tím účelem, by — pokud možno — nastala stabilita v poměrech mzdových, tomuto účelu odpovídá nejšířší výklad znění zákona a výklad, jenž vysvítá z oficielního německého překladu, tomuto účelu odporuje. Že zákonodárce nemínil pouze mzdové poměry v tom případě, když existuje kolektivní smlouva, vysvítá též z toho, že jak zákon, tak i důvodová zpráva výboru poslanecké sněmovny jednak mluví o výkladu kolektivních smluv, jednak o rozhodování sporů ze smlouvy pracovní, že tedy zákonodárce kolektivní smlouvu a smlouvu pracovní staví vedle sebe jako dva samo-

statné právní pojmy, jichž vzájemný poměr jest upraven v ten způsob, že příslušnost rozhodčích soudů mzdových o otázkách pracovní smlouvy jest vyloučena, jsou-li tyto otázky upraveny kolektivní smlouvou. Pokud se to však nestalo, když totiž kolektivní smlouva vůbec neexistuje nebo neobsahuje určitých mzdových podmínek, což jest ovšem velmi zřídka se vyskytujícím případem, mohou se strany dovolávati rozhodnutí rozhodčího soudu mzdového. Odvolací soud jest toho názoru a sice v rozporu se soudem prvé stolice, že rozhodčí soud mzdový, jenž ostatně z úřední moci svou příslušnost má přezkoumati, své příslušnosti nepřekročil, rozhodnuv ve sporu »Deutscher Arbeiterverband« v L. proti Ferdinandu B-ovi, ačkoliv mezi stranami není kolektivní smlouvy. Ad 2. Předpokladem účinnosti nálezu rozhodčího soudu mzdového pro strany jest, že se obě strany buď výslovně, buď mlčky rozhodnutí rozhodčího soudu dovolaly. To vysvítá jednak již z pojmu rozhodčího soudu, jednak z ustanovení §u 17 (1) zákona 35/23. Jak vysvítá z důvodové zprávy výboru senátu k zákonu 45/22, byl dřívější § 17 zákona 100/21 proto změněn, poněvadž se stávalo, že při vypuknutí stávky nebo výluky rozhodčí soud prohlásil, že po dobu stávky nebo výluky k rozhodnutí není povolán. Že by však předpoklady příslušnosti rozhodčího soudu po dobu stávky nebo výluky měly býti jiné, než předpoklady příslušnosti za dob pravidelných, nevysvítá ze žádné z důvodových zpráv a z toho nutno souditi, že předpoklady ve všech případech jsou stejné. § 17 obsahuje nyní výslovné ustanovení, že rozhodčí soud mzdový k rozhodnutí hromadných sporů jest příslušným, podrobily-li se mu obě strany. Toto ustanovení zákona platí z hořejších důvodů dle názoru odvolacího soudu též pro spory v pravidelných dobách, tudíž též pro tento spor. Jak však již shora uvedeno, není zapotřebí, by se obě strany výslovně podrobily příslušnosti rozhodčího soudu, není zapotřebí, by prohlásily, že s příslušností rozhodčího soudu souhlasí, dle všeobecných právních zásad stačí též souhlas mlčky projevený a za takový souhlas nutno uznati okolnost, že se žalovaný k rozhodčímu soudu dostavil a nenamítnuv nepřislušnost, věcně před tímto soudem pojednával. Okolnost, že žalovaný prý dodatečně prohlásil, že se nálezu rozhodčího soudu nepodrobuje, jest pro účinnost nálezu vůči němu zcela bezvýznamnou, poněvadž jednání před soudem s určitými právními následky spojené nelze učiniti neplatným dodatečným prohlášením po vynesení rozhodnutí. Odvolací soud jest proto toho názoru, že nález rozhodčího soudu mzdového v Brně pro žalovaného jest závažným. Ad 3. Jak již uvedeno, mají rozhodčí soudy mzdové za účel stabilisaci mzdových poměrů. Tomuto účelu slouží též druhý odstavec §u 16, dle něhož rozhodčí soud ve svém nálezu musí vyřknouti, na jakou dobu se nález vztahuje, a dle něhož ustanovení kolektivní smlouvy, sjednané v této době, jež odporují nálezu, účinnosti nabývají teprve, byla-li schválena rozhodčím soudem a za zvláštních poměrů jsou přípustny revise za souhlasuúčastněných organizací. Z těchto ustanovení vysvítá, že ke změně mezd rozhodčím soudem stanovených jest zapotřebí souhlasu rozhodčího soudu a to zejména k snížení mezd a že ani kolektivní smlouvou účinnost nálezu nemůže býti odstraněna,

tím méně diktátem zaměstnavatele, kterému se druhá strana podrobila. Tato zásada jest oprávněna, protože v poměru zaměstnavatele k dělníku jest zapotřebí zvláštní ochrany hospodářsky slabšího dělníka proti hospodářsky silnějšímu zaměstnavateli. Nedostatek této ochrany mohl by míti v zápětí, že by zaměstnavatel svémocně mohl ustanoviti nižší mzdy a že by se dělník tomuto diktátu musel podrobiti. Účel rozhodčích soudů mzdových a účinek jejich nálezů mohl by takovým způsobem vůlí zaměstnavatele býti odstraněn, což zákonodárce nechtěl připustiti. O takový případ se tu jedná. Dle výsledků průvodního řízení jest jisto, že se žalobce diktátu zaměstnavatele podrobil, když tento prohlásil, že mzdy nálezem rozhodčího soudu ustanovené nebude platiti, a že může práci opustiti každý, kdo s nižší mzdou není spokojen, žalobce přes to dále pracoval a nižší mzdy přijal. Tím ovšem přijal mlčky návrh zaměstnavatele, smlouvu tím takto povstalou dlužno však označiti za smlouvu neplatnou, poněvadž odporuje platnému nálezu rozhodčího soudu mzdového, žalovaný se nemůže na to odvolati, že nižší mzdy jím vyplacené byly smlouvou ujednány, protože tato smlouva nikdy neměla právního účinku a jest povinen zaplatiti mzdy určené rozhodčím soudem mzdovým.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jak plyne z důvodové zprávy (tisk 565) sociálně politického výboru a rozpočtového výboru o usnesení poslanecké sněmovny v příčině zákona o stavebním ruchu ze dne 11. března 1921, č. 100 sb. z. a n., byly rozhodčí soudy mzdové pro upravení pracovního a služebního poměru v živnostech stavebních zřízeny obdobou s podobnou institucí pro kovo-průmysl, zavedenou zákonem ze dne 5. prosince 1919, č. 655 sb. z. a n. o zřízení rozhodčí komise pro úpravu služebního poměru zřízenců v kovodělném průmyslu. Některých ustanovení tohoto zákona (čís. 655/19) je dokonce podle výslovného předpisu (§ 15) zákonů o stavebním ruchu na řízení rozhodčího soudu pro živnosti stavební obdobně použiti. Je proto zřejmo, že vše to, co zákonodárce praví o účelu a významu rozhodčí komise a o dosahu jejích nálezů, platí obdobně také pro rozhodčí soudy mzdové a jejich nálezy v průmyslu stavebním. I praví důvodová zpráva (tisk 1869) k vládnímu návrhu zákona č. 655/19, že nález rozhodčí komise bude pro účastněné strany závazným a nahrazuje služební smlouvu mezi zaměstnavateli a zřízenci, na něž se smír nebo nález vztahuje, pokud služební smlouva není pro zaměstnance příznivější, a že náhrady případné újm y se zaměstnanec může domáhati u řádného soudu. Z toho jde — především ovšem pro průmysl kovodělný, ale obdobou i pro průmysl stavební, — že, pokud rozhodoval v mezích své působnosti, vytčené v §u 16 zák. čís. 35/23, nález rozhodčí komise pokud se tkne rozhodčího mzdového soudu je konečným a že strany nejsou oprávněny před řádnými soudy se domáhati jeho přezkoumání aneb napadati jeho účinnost. Nebylo by také pro takové právo stran a zmocnění řádných soudů v ostatním zákonodárství a právním řádě opory. Zejména jí nelze shle-

dati v ustanovení §u 105 prvý odstavec ústavní listiny a v zákoně ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n., jež stanoví, že v případech, ve kterých úřad správní podle zákonů o tom vydaných rozhoduje o nárocích soukromoprávních, volno je straně tímto rozhodnutím dotčené po vyčerpání opravných prostředků dovolávati se nápravy pořadem práva. Rozhodčí soudy podle zákonů o stavebním ruchu nejsou však úřady správními. Nejsou jimi ani podle svého názvu ani podle způsobu a oboru své působnosti. Zákon sám je nazývá »soudy«, v jejich čele stojí soudce z povolání, pro řízení před nimi jest užití obdobně ustanovení o řízení u živnostenských soudů a jejich úkolem je, by vykládaly smlouvy kolektivní, rozhodovaly spory, které vznikly ze smlouvy pracovní, a ovšem také stanovily podmínky pracovní, zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou. Podle tohoto úkolu je jejich činnost v podstatě činností soudcovskou, vztahující se k oboru práva soukromého. Tomu nevádí, že jim také přináleží, by stanovily podmínky pracovní, zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou, čímž ovšem do jisté míry vyvíjejí činnost sociální péče a tedy činnost spadající do oboru práva veřejného. Je jim tu patrně jen z důvodu vnitřní souvislosti tohoto úkolu s ostatními jejich úkoly, tedy toliko z důvodu účelnosti, mimořádně přikázán úkon správní, jak ostatně také řádným soudům v nesporném řízení za válečného a poválečného zákonodárství, rozšířeném na nejrůznější obdobné úkoly byly mimořádně přikázány různé úkony správní. Tím se však nic nemění na jejich pravé právní povaze jako rozhodčích soudů, jejichž výroky pro nedostatek opačného zákonného předpisu nelze napadati před soudy řádnými (srv. rozh. čís. 4363 sb. n. s.). Shora zmíněné předpisy prvního zákona o stavebním ruchu (čís. 100/1921), jednající o rozhodčích soudech (hlava druhá), byly pozdějšími zákony o stavebním ruchu a zejména i zákonem ze dne 25. ledna 1923, čís. 35 sb. z. a n., o který tu jde, bez podstatné změny převzaty. Přihlíží-li se jednak k jejich výkladu, jak se podává z jejich právě vylíčeného vzniku, jednak k nesporné okolnosti, že rozhodčí soud mzdový pro stavební živnosti v Brně nálezem ze dne 23. července 1924 stanovil mzdu, která se v době od 21. července 1924 až do konce roku 1924 bude platiti stavebnímu dělnictvu zaměstnanému u žalovaného B-a, ke kterému dělnictvu patří, jak nesporno, i žalobce, a přihlíží-li se konečně k tomu, že rozhodčí soud je podle §u 16 (1) zák. čís. 35/23 také povolán, by stanovil podmínky pracovní zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou, čehož tu nebylo, je jasno, že se nelze dále obíratí otázkami 1.—3. v úvodě napadeného rozsudku nadhozenými, nýbrž že je naznačený nález tak, jak zní, bez jakéhokoliv dalšího přezkoušení jeho závaznosti pro účastněné strany míti za náhradu služební (námezdní) smlouvy mezi zaměstnavatelem (žalovaným) a jeho zřízencem (žalobcem), pokud služební smlouva není pro zaměstnance příznivější (§ 15 zák. čís. 35/23 a § 11 zák. čís. 655 z roku 1919). Je jim právní poměr mezi zaměstnavatelem a jeho zaměstnanci stejně závazně upraven, jako kdyby mezi nimi byla sjednána kolektivní smlouva. Zákon sám tedy přikládá nálezu rozhodčího

soudu význam kolektivní smlouvy, za niž má býti stejně závaznou náhradou. Dovolatel nemá proto pravdu, snaže se doličiti, že se nálezhodčího soudu mzdového v Brně na něho vůbec nevztahuje a tedy pro něho není závazný. Neprávem opírá své vývody zejména též o ustanovení § 12 (2) zák. čís. 35/23 a § 10 (2) zák. čís. 655/19. Z posléze citovaného ustanovení ve spojení s § 15 zák. čís. 35/23 plyne, že pro nálezhodčího soudu mzdového není schválení ministerstvem sociální péče třeba. Z §u 12 (2) zák. čís. 35/23 nemůže dovolatel pro sebe nic vyvozovati, protože odstavec ten se týká toliko sporů z pracovního poměru mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem jako jednotlivci. Pro ten jsou ovšem příslušnými řádné soudy, jichž se žalobce také v tomto sporu dovolává. Ale pro úkoly vyjmenované v § 16 (1) téhož zák., kterými pracovní poměr mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem má býti celkově — obdobně jako v kolektivní smlouvě — upraven, je právě povolán rozhodčí soud mzdový. On upravuje předem pracovní poměr všeobecně pro všechny súčasně. Na těchto je pak, by se práv pro ně z jeho úpravy plynoucích domáhali u soudů řádných. A o takový případ právě jde. Dovolateli nelze dále přisvědčiti ani v tom, že nálezhodčího soudu mzdového v Brně pro něho závazný není také proto, že prý se žalobce nároků z onoho nálezu vzdal, projeviv vůli pracovati za nižší mzdu. Projev ten učinil žalobce prý mlčky, pracuje nadále za nižší mzdu, když žalovaný byl prohlásil, že může z práce vystoupiti, kdo s nižší mzdou nesouhlasí. Než z tohoto postupu žalobcova nelze s plnou bezpečností souditi na souhlas se snížením mzdy. Naopak lze spíše neb alespoň tímž právem z něho usuzovati, že žalobce přes ono prohlášení žalovaného v práci setrval, spoléhaje na spravedlivost svých nároků, uznanou nálezem rozhodčího soudu. Ale případný souhlas žalobcův byl by bezvýznamný i kdyby jej byl žalobce učinil nejen mlčky, nýbrž dokonce výslovně. Netřeba z příčiny té v projednávaném případě řešiti otázku, zda je účastníkům volno, ujednati si individuální služební smlouvu odchýlnou od smlouvy kolektivní ujednané jejich organisacemi. Ale, i když se na otázku tu odpoví kladně (srv. plen. rozl. ze dne 24. listopadu 1925, čís. pres. 544/25 sb. čís. 5479), nelze přisvědčiti dovolatelovu názoru, že lze dohodou stran měniti také — alespoň v neprospěch zaměstnanců — pracovní podmínky stanovené nálezem rozhodčího soudu mzdového. Právě § 11 zák. čís. 655/19, jehož je podle §u 15 zák. čís. 35/23 obdobně použití, výslovně, že nálezhodčího soudu nahrazuje služební smlouvu, pokud tato není pro zaměstnance příznivější a zákon čís. 35/23 stanoví v §u 16 (3), že ustanovení kolektivní smlouvy sjednané v době platnosti nálezu, která mu odporuje, nabývají účinnosti teprve, byla-li schválena rozhodčím soudem. Z toho nutno usuzovati, že zákon chtěl nálezu přiznati význam velcího předpisu, který dohodou stran — ať už s jednotlivci aneb s jejich organisacemi — nemůže býti změněn.